

- вирішення завдання ефективної взаємодії чинників інвестиційного процесу заради досягнення поставлених цілей;
- формалізації стадій тактичного та стратегічного інвестиційного планування;
- впровадження процедур регулювання інвестиційної діяльності, згідно стадій інвестиційного планування.

Регіональна інвестиційна політика, як система дій із залучення інвестицій в економіку регіону реалізується на практиці у вигляді послідовного вирішення конкретних завдань стратегічного і тактичного характеру. Тактичні завдання, які розв'язуються на регіональному рівні, змінюються в міру зміни ситуації в регіоні і в країні вцілому. Завданнями стратегічного характеру на рівні регіону є:

- створення ефективної інфраструктури регіонального інвестиційного ринку;
- розширення платоспроможного попиту, у тому числі попиту на продукцію підприємств регіону і попиту на інвестиційні ресурси;
- створення умов, що забезпечують використання на інвестиції внутрішніх ресурсів підприємств – амортизації і прибутку;
- інтеграція регіонального інвестиційного ринку у міжнародний ринок капіталу;
- створення сприятливих умов для залучення іноземних та вітчизняних інвестицій в економіку регіону [3, с. 93-94].

Висновки. Для вирівнювання міжрегіональних диспропорцій у залученні іноземного капіталу необхідно усунути ризики пов'язані з нестабільністю економічного та політичного середовища, застосовувати механізм регулювання інвестиційних процесів узгоджений пріоритетами регіонального розвитку та створювати сприятливі умови для надходження іноземного капіталу.

Література

1. Дані державної служби статистики України. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Марцин В. С. Організаційно-економічний механізм залучення іноземних інвестицій в економіку України / В. Марцин // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2008. – № 3. – С. 52 – 57.
3. Регіональна політика та механізми її реалізації / [М.І. Долішній, С. М. Злупко, С. Й. Вовканич та ін.]; [за ред. М. І. Долішнього]; НАН України, Ін-т регіон. досліджень. – К. : Наукова думка, 2003. – 503 с.

УДК 347.965.825(477)

В.В. Решота

Львівський регіональний інститут державного управління
НАДУ при Президентіві України

ОРГАНІЗАЦІЯ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

У статті розглянуто поняття, принципи та систему організації адвокатського самоврядування в Україні.

Ключові слова: адвокатура, адвокат, адвокатське самоврядування, правова допомога, Національна асоціація адвокатів України.

В статье рассмотрено понятие, принципы и система организации адвокатского самоуправления в Украине.

Ключевые слова: адвокатура, адвокат, адвокатское самоуправление, правовая помощь, Национальная ассоциация адвокатов Украины.

The article deals with the concept, principles and organization of legal profession in Ukraine.

Key words: advocacy, advocate, advocatory self-government, legal aid, National Association of Ukrainian Advocates.

Постановка проблеми. Захист прав та свобод людини і громадянина є однією з найважливіших функцій кожної демократичної правової держави. Обов'язком такої держави є створення юридичного механізму забезпечення захисту прав громадян та юридичних гарантій такого захисту. Саме інститут адвокатури є інструментом таких гарантій, що має на меті надання професійної правової допомоги та захисту.

Конституція України визначає загальні засади механізму забезпечення і захисту прав людини і громадянина. Так, у статті 59 Конституції [1] визначено право кожного на правову допомогу, для надання якої, при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні, діє адвокатура.

Адвокатура є добровільним незалежним професійним об'єднанням юристів, що забезпечують правовий захист, представництво та інші види правової допомоги. Держава повинна створювати належні умови для діяльності адвокатури. При цьому однією з найважливіших гарантій адвокатури є незалежність від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб. Натомість питання організації і діяльності адвокатури повинні вирішуватись самостійно адвокатурою. З цією метою створюється адвокатське самоврядування. Питання адвокатського самоврядування є актуальним для сучасної правової науки та практики, адже нова редакція Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” [2] від 05.07.2012 р. заклала засади формування нового етапу в розвитку вітчизняної адвокатури і, зокрема, формування адвокатського самоврядування нового зразка.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питаннями організації адвокатури в Україні відображено у працях вітчизняних науковців та практиків, зокрема І.В.Голованя, І.Ю.Головацького, А.В.Іванцової, А.В.Козьміних, В.В.Нікітченка, І.С.Павчука, С.Ф.Сафулька, О.Д.Святоцького, В.О.Святоцької, Л.В.Тацій, С.Я.Фурси, О.Г.Яновської та ін. Дослідники аналізували різноманітні аспекти організації та функціонування адвокатури в Україні. Попри це питання сучасної системи адвокатського самоврядування в Україні приділяється недостатня увага у працях вітчизняних науковців.

Метою статті є дослідити організацію, основні принципи та завдання адвокатського самоврядування в Україні.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж з'ясувати поняття “адвокатське самоврядування” варто визначити етимологію терміну самоврядування. У юридичній енциклопедії “самоврядування” визначається як тип соціального управління, за якого суб'єкт і об'єкт управління збігаються, тобто самі люди управляють своїми справами, спільно приймають рішення та діють з метою їх реалізації [3, с.413]. Під ним також розуміють самостійність будь-якої організованої соціальної спільноти в управлінні власними справами [4, с.62]; форму управління, за якого суспільство, певна організація, господарська чи адміністративна одиниця тощо має право самостійно вирішувати питання внутрішнього керівництва [5, с.32].

Найчастіше термін самоврядування вживається у контексті місцевого самоврядування як права територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції та законів України. Крім цього, самоврядування може бути й нетериторіального характеру, зокрема професійне самоврядування (суддівське, адвокатське тощо).

Метою цієї статті є з'ясувати сутність такого професійного самоврядування – адвокатського, у чому проявляється самостійність та самоврядність адвокатури в Україні та незалежність з боку держави у створенні свої системи організації та функціонування.

Відповідно до Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” від 05.07.2012 р. адвокатське самоврядування визначається як гарантоване державою право адвокатів самостійно вирішувати питання організації та діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом [6].

Отже, адвокатське самоврядування є гарантоване державою можливість та здатність адвокатури України, як сукупності усіх адвокатів України, самостійно визначати та формувати внутрішню корпоративну структуру, порядок організації та функціонування органів адвокатського самоврядування.

Органи адвокатського самоврядування – це органи саморегулюючого співтовариства адвокатів, що формуються цим співтовариством для вираження їх інтересів, та здійснюють покладені на них законом, іншими нормами права, повноваження з внутрішнього управління адвокатами з метою забезпечення їх незалежності [7, с.2].

Відповідно до Закону адвокатське самоврядування ґрунтується на принципах виборності, гласності, обов'язковості для виконання адвокатами рішень органів адвокатського самоврядування, підзвітності, заборони втручання органів адвокатського самоврядування у професійну діяльність адвоката.

Держава, що гарантує адвокатське самоврядування, створює відповідну правову базу, необхідні гарантії для самостійності та самоврядності адвокатського самоврядування. Натомість адвокатура формує самостійно шляхом виборів відповідні органи, що представлятимуть їхні інтереси у тому числі при взаємодії з органами державної влади та місцевого самоврядування, їхніми службовими та посадовими особами. У цьому визначається принцип виборності органів адвокатського самоврядування.

Гласність визначає принцип прозорості діяльності органів адвокатського самоврядування та надання у відкритий доступ матеріалів та документів їх діяльності, доступ адвокатів та громадян до інформації про органи адвокатського самоврядування.

Важливим принципом адвокатського самоврядування є обов'язковість виконання рішень органів адвокатського самоврядування усіма адвокатами, що характеризується необхідністю виконання адвокатами норм, що встановлюється адвокатським самоврядуванням. За своєю природою цей різновид самоврядування можна визначити як корпоративний, що об'єднує всіх адвокатів у єдину систему, єдину корпорацію зі спеціальними правилами поведінки, положеннями та нормами, які повинні виконуватись та дотримуватись усіма адвокатами. Адже через виборність формування органів адвокатського самоврядування їм делегуються відповідні повноваження і в подальшому адвокати зобов'язуються виконувати норми, що створюються такими органами.

Попри принцип обов'язковості виконання рішень органів адвокатського самоврядування адвокати залишаються самостійними у своїй діяльності і такі органи не мають право втручатись у професійну діяльність адвокатів,

що є ще одним важливим принципом адвокатури в Україні. Завданням адвокатського самоврядування є представництво та допомога усім адвокатам, однак це не означає, що вони стають контрольними органами, що мають право втручатись у професійну діяльність адвокатів, у конкретні справи, які ведуть адвокати.

Проте й органи адвокатського самоврядування є підзвітними адвокатурі, інформують про свою роботу та залишаються у взаємозалежності та підпорядкованості адвокатам, які їх обрали.

Крім вищеперелічених принципів, зазначених у Законі України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність”, до таких можна віднести незалежність з боку органів держави та органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, добровільність вступу до адвокатури України та набуття статусу адвоката, а також виходу з неї, рівноправність усіх адвокатів, демократичність діяльності органів адвокатського самоврядування тощо.

Серед основних завдань адвокатського самоврядування слід вказати наступні: забезпечення незалежності адвокатів, захист від втручання у здійснення адвокатської діяльності; підтримання високого професійного рівня адвокатів; утворення та забезпечення діяльності кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури; створення сприятливих умов для здійснення адвокатської діяльності; забезпечення відкритості інформації про адвокатуру та адвокатську діяльність; забезпечення ведення Єдиного реєстру адвокатів України; участь у формуванні Вищої ради юстиції у порядку, визначеному законом.

Формування в Україні реального адвокатського формування є надзвичайно актуальним питанням. Адже формування таких органів в Україні розпочалось практично нещодавно. Цьому передувало формування відповідної нормативної бази і прийняття нової редакції Закону “Про адвокатуру та адвокатську діяльність”. Адже до цього моменту діяла лише всеукраїнська громадська організація – Спілка адвокатів України, членство в якій було добровільним, а, отже, не всі адвокати були в ній представлені і відповідно вона не могла формувати загальнообов’язкові правила та норми для адвокатів, які не були її членами, а відтак й представляти їх інтереси.

Сучасна система адвокатського самоврядування почала формуватись у кінці 2012 р. Так, 17 листопада 2012 р. відбувся установчий з’їзд адвокатів України, на якому було засновано Національну асоціацію адвокатів України (далі – НААУ), а також Вищу ревізійну комісію адвокатів України.

НААУ як новостворена недержавна некомерційна професійна організація, яка об’єднує всіх адвокатів України та утворюється з метою забезпечення реалізації завдань адвокатського самоврядування, стала представляти всіх адвокатів України. НААУ об’єднує всіх адвокатів України з метою забезпечення реалізації завдань адвокатського самоврядування, створена на засадах професійної належності для сприяння розвитку та зміцнення інституту адвокатури в Україні, підвищення рівня правової допомоги, що надається адвокатами, ролі та авторитету адвокатури в суспільстві, захисту прав і законних інтересів членів організації [8]. Отже, вперше ця організація почала представляти інтереси всіх адвокатів України.

До організаційних форм адвокатського самоврядування відносять:

- конференція адвокатів регіону (Автономної Республіки Крим, області, міста Києва, міста Севастополя),
- рада адвокатів регіону (Автономної Республіки Крим, області, міста Києва, міста Севастополя),
- Рада адвокатів України,
- з’їзд адвокатів України.

Крім того, адвокатське самоврядування здійснюється й через діяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури (Автономної Республіки Крим, області, міста Києва, міста Севастополя), Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, ревізійних комісій адвокатів регіонів (Автономної Республіки Крим, області, міста Києва, міста Севастополя) та Вищої ревізійної комісії адвокатури, які в основному мають функції контрольного характеру.

Вищим органом адвокатського самоврядування на рівні регіону (областях, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі) є конференція адвокатів регіону. Брати участь у такій конференції можуть адвокати, адреси робочих місць яких, знаходяться у відповідному регіоні, і які внесені до Єдиного реєстру адвокатів України. У свою чергу відповідальність за ведення Єдиного реєстру адвокатів України покладено на НААУ.

Конференція адвокатів регіону скликається радою адвокатів регіону не рідше одного разу на рік. Крім того, конференцію також можна скликати за пропозицією не менш як однієї десятої від загальної кількості адвокатів регіону, адреса робочого місця яких знаходиться у відповідному регіоні, або Ради адвокатів України. Конференція адвокатів регіону вважається повноважною, якщо в її роботі бере участь більше половини делегатів конференції. Рішення приймаються більшістю голосів делегатів конференції, що беруть участь в її роботі.

Серед основних повноважень конференції адвокатів регіону можна виділити наступні: обрання голови та членів ради адвокатів регіону, дострокове відкликання їх з посад; обрання делегатів на з’їзд адвокатів України; обрання представника адвокатів регіону до складу Ради адвокатів України та Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, дострокове відкликання їх з посад; визначення кількості членів кваліфікаційної і дисциплінарної палат кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, обрання голови та членів кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, дострокове відкликання їх з посад; обрання голови та членів ревізійної комісії адвокатів регіону, дострокове відкликання їх з посад; затвердження штатного розпису і кошторису ради адвокатів регіону, кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури; розгляд та затвердження звіту ради адвокатів регіону, кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, висновків ревізійної комісії адвокатів регіону, представників адвокатів регіону у складі Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури і Ради адвокатів України; прийняття інших рішень відповідно до Закону.

Однак конференція адвокатів регіону не може постійно виконувати представницькі функції і з цією метою вони покладаються на відповідну раду адвокатів регіону у період між проведенням конференцій адвокатів регіону. Рада адвокатів регіону є підзвітною та підконтрольною відповідній конференції адвокатів регіону, яка також обирає голову та членів ради регіону на п'ятирічний строк. Завданнями ради адвокатів регіону є те, що вона представляє адвокатів відповідного регіону; складає порядок денний, скликає та забезпечує проведення конференції адвокатів регіону; забезпечує виконання рішень конференції адвокатів регіону, здійснює контроль за їх виконанням; здійснює інформаційно-методичне забезпечення адвокатів регіону, сприяє підвищенню їх кваліфікації; приймає присягу адвоката України; визначає представників адвокатури до складу конкурсної комісії з відбору адвокатів для надання безоплатної вторинної правової допомоги; сприяє забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів; розпоряджається коштами та майном відповідно до затвердженого кошторису; забезпечує в установленому порядку внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України; утворює комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги; а також виконує інші функції відповідно до закону, рішень конференції адвокатів регіону, Ради адвокатів України, з'їзду адвокатів України.

Крім того, у кожному регіоні діє кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури. Вона утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які виявили намір отримати право на заняття адвокатською діяльністю, та вирішення питань щодо дисциплінарної відповідальності адвокатів.

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури діє у складі кваліфікаційної та дисциплінарної палат. Кваліфікаційна палата утворюється у складі не більше дев'яти членів, дисциплінарна – не більше одинадцяти членів палати.

Скарги на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури можуть бути скеровані до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. До складу Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури входять тридцять членів, стаж адвокатської діяльності яких становить не менше п'яти років: по одному представнику від кожного регіону, які обираються конференцією адвокатів регіону, голова і два заступники голови, які обираються шляхом голосування з'їздом адвокатів України.

Для здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю ради адвокатів регіону та кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури утворюється і діє ревізійна комісія адвокатів регіону. Натомість контроль за фінансово-господарською діяльністю Національної асоціації адвокатів України, її органів, рад адвокатів регіонів, Ради адвокатів України, кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, діяльністю ревізійних комісій адвокатів регіонів здійснює Вища ревізійна комісія адвокатури.

Вищим органом адвокатського самоврядування України є з'їзд адвокатів України. До його складу входять делегати, які обираються конференціями адвокатів регіонів шляхом голосування відносною більшістю голосів делегатів, які беруть участь у конференції. З'їзд адвокатів України скликається Радою адвокатів України не рідше одного разу на три роки.

З'їзд адвокатів України: обирає голову і заступників голови Ради адвокатів України, голову і заступників голови Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, голову і членів Вищої ревізійної комісії адвокатури та достроково відкликає їх з посад; затверджує статут Національної асоціації адвокатів України та вносить до нього зміни; затверджує правила адвокатської етики; затверджує положення про Раду адвокатів України, положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, положення про Вищу ревізійну комісію адвокатури; розглядає та затверджує звіти Ради адвокатів України, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, висновки Вищої ревізійної комісії адвокатури; призначає трьох членів Вищої ради юстиції; затверджує кошторис Ради адвокатів України, кошторис Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, затверджує звіт про їх виконання; здійснює інші повноваження.

У період між з'їздами адвокатів України функції адвокатського самоврядування виконує Рада адвокатів України. Рада адвокатів України: складає порядок денний, забезпечує скликання та проведення з'їзду адвокатів України; визначає квоту представництва, порядок висунування та обрання делегатів конференції адвокатів регіонів, з'їзду адвокатів України; забезпечує виконання рішень з'їзду адвокатів України; здійснює організаційне, методичне, інформаційне забезпечення ведення Єдиного реєстру адвокатів України, здійснює контроль за діяльністю рад адвокатів регіонів щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України та надання витягів з нього; затверджує регламент конференції адвокатів регіону, положення про раду адвокатів регіону, положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, положення про ревізійну комісію адвокатів регіону, положення про комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги; встановлює розмір та порядок сплати щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, забезпечує їх розподіл і використання (якщо з'їздом адвокатів України прийнято рішення про сплату щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування та визначено напрями їх використання); визначає розмір відрхувань кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури на забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури; сприяє діяльності рад адвокатів регіонів, координує їх діяльність; сприяє забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів; приймає рішення про розпорядження коштами і майном Національної асоціації адвокатів України відповідно до призначень коштів і майна, визначених

статутом Національної асоціації адвокатів України та рішеннями з'їзду адвокатів України; здійснює інші повноваження згідно закону та рішень з'їзду адвокатів України.

Висновки. Отже, на сьогодні створено розгалужену систему органів адвокатського самоврядування як на регіональному, так й на загальнодержавному рівні, що мають на меті представництво інтересів усіх адвокатів, формування норм та правил, що повинні дотримуватись усіма адвокатами України. Така система адвокатського самоврядування покликана на створення окремої незалежної від держави системи самоорганізації та самоуправління усіх адвокатів України. А це у свою чергу повинно згуртувати усіх адвокатів, зумовлювати постійне підвищення їх кваліфікації, діяти як єдиний суб'єкт з метою охорони і захисту прав громадян. Попри це органи адвокатського самоврядування проходять лише період їх становлення, а відтак питання ефективності їх діяльності, виконання покладених на них функцій та реальне представництво та самоорганізація усіх адвокатів України має бути предметом подальших наукових розробок.

Література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. – 1996 р., №30. – ст. 141.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 // Відомості Верховної Ради України від 05.07.2013. – 2013 р., №27. – стор. 1438. – стаття 282.
3. Батанов О.В. Самоврядування / О.В.Батанов // Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемчушенко (голова редкол.) та ін. – К. : Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1998. – Т. 5 : П-С. – 1998. – С. 413, 414.
4. Гайворонська В.В. Формування висококваліфікованого адвокатського корпусу як гарантія надання якісної правової допомоги / В.В. Гайворонська // Право обвинуваченого на кваліфікований захист та його забезпечення : матеріали міжнар.наук. – практ. семінару, 1-2 груд. 2005 р., м. Харків. – Х. ; К. : ЦНТ "Гоним" / ред. кол. В. В. Сташиш [та ін.], 2006. – С. 56—64.
5. Самоврядування // Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970-1980) : в 11-ти т. / ред. кол. І. К. Білодід та ін. – К. : Наук. думка, 1970-1980. – Т. 9. – К. : Наук. думка, 1978. – С. 32.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 // Відомості Верховної Ради України від 05.07.2013. – 2013 р., №27. – стор. 1438. – стаття 282.
7. Іванцова А.В. Ознаки та загальні риси адвокатського самоврядування / А.В.Іванцова // Часопис Академії адвокатури України. – 2010. – №9. – 4 с. – Режим доступу : <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2010-4/10iavras.pdf>
8. Національна асоціація адвокатів України. – Режим доступу : <http://www.unba.org.ua/>

УДК 343.13

А.М. Бабошин
здобувач

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА

В статті досліджується питання щодо сутності та функціональної структури кримінально-процесуальної діяльності прокурора. На підставі аналізу відповідних норм кримінального процесуального законодавства України розглянуто зміст та значення функцій прокурора, що забезпечують виконання завдань кримінального судочинства.

Ключові слова: прокурор; функції; кримінальне судочинство; кримінальне провадження; діяльність прокурора.

В статье исследуется вопрос о сущности функциональной структуры уголовно-процессуальной деятельности прокурора, на основании анализа соответствующих норм уголовного процессуального законодательства Украины рассмотрено содержание и значение функций прокурора, обеспечивающих выполнение задач уголовного судопроизводства.

Ключевые слова: прокурор; функции; уголовное судопроизводство; уголовное производство, деятельность прокурора.

This paper examines the question of the nature and the functional structure of the criminal procedural activities of the prosecutor. On the basis of the relevant rules of criminal procedure law of Ukraine discussed the content and meaning of the functions of the prosecutor to ensure the tasks of criminal justice.

Key words: attorney, functions, Criminal Justice, criminal proceedings, the activities of the prosecutor.

Постановка проблеми. В умовах дії нового КПК України 2012 року та розробки проекту нового Закону України "Про прокуратуру" важливим є формування праворозуміння управників сутності та функціональної структури